

13. 8. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

# Děti již mají svého zastávce, novela zavedla úřad dětského ochránce práv

Naslouchání mladé generaci a zprostředkovávání jejich názorů institucím, systémové sledování a prosazování práv dětí podle Úmluvy o právech dítěte a dalších mezinárodních smluv, prověřování postupu úřadů, zařízení a institucí, ve kterých děti žijí a tráví čas, sledování dodržování práv dětí se zdravotním postižením. To vše a spoustu dalšího je náplní práce nově zřízeného úřadu dětského ombudsmana neboli dětského ochránce práv, zavedeného novelou zákona č. [349/1999 Sb.](#), o veřejném ochránci práv a o ochránci práv dětí, jež je účinná od 01.07.2025.

Novela zavádí model dvou samostatně působících ombudsmanů – tedy stávajícího veřejného ochránce práv, a nově toho dětského, zabývajícího se naplňováním práv osob mladších 18 let, kdy však budou oba působit v rámci již existující a fungující Kanceláře veřejného ochránce práv sídlící v Brně.

## V čem spočívá činnost dětského ombudsmana

Dle slov Kláry Šimáčkové Laurenčíkové, zmocněnkyně pro lidská práva, je „*úkolem dětského ombudsmana zajistit, aby se o dětech nemluvalo bez dětí, a nemusely dlouho čekat na podporu a zastání.*“[\[1\]](#) Zatímco dosud byla problematika dětských práv pouhým zlomkem působnosti veřejného ochránce práv, nyní je pro tuto problematiku zřízen samostatný úřad, který bude schopen dané odvětví uchopit širěji a věnovat mu veškerou potřebnou pozornost a úsilí.

Jinými slovy dětský veřejný ochránce práv Typicky se tak například bude jednat **o orgány sociálně-právní** má za cíl sledovat a hodnotit, jak se v České republice dodržují práva dětí (tedy například provádět výzkumy a vydávat stanoviska a doporučení), navrhnout případná zlepšení, včetně změny právní úpravy nebo ratifikace mezinárodních smluv, vzdělávat děti i širokou veřejnost, naslouchat mladé generaci a její názory zprostředkovávat dalším institucím, spolupracovat s dalšími organizacemi, jak v České republice, tak i v zahraničí, a činit další kroky, jimiž je možné předejít případným úskalím.[\[2\]](#)

Významnou náplní práce dětského ombudsmana je tak ze své vlastní iniciativy, ale rovněž i na základě stížností dětí a jejich blízkých, prošetřovat a prověřovat jednání mnoha různých úřadů, osob, institucí a zařízení vykonávajících veřejnou správu v oblastech, které se dětí nejvíce dotýkají, a to jak v rovině obecné, tak individuální. Může se tak jednat o zařízení péče a ochrany dětí, tak o úřady rozhodující o jejich konkrétních právech a povinnostech. Typicky se tak například bude jednat orgány sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD), školská poradenská zařízení jako jsou například pedagogicko-psychologické poradny, ředitele škol a školských zařízení v situacích, kdy například rozhodují o přijetí, vyloučení či přestupu dítěte, dětské domovy, diagnostické a výchovné ústavy, úřady práce, které rozhodují o dávkách pro dítě (přídavek na dítě, příspěvek na péči, mimořádná okamžitá pomoc na potřeby pro dítě, příspěvek na úhradu potřeb pro dítě v pěstounské péči aj.), či úřady správy sociálního zabezpečení, které mohou rozhodovat třeba o sirotčím důchodu, a mnoho dalších. [\[3\]](#)

## **Kdo může být zvolen dětským ombudsmanem**

Dětským ochráncem práv se může stát osoba starší 35 let, která dosáhla vysokoškolského vzdělání v magisterském studijním programu v oblasti práva, v předchozích 10 let získala alespoň 5 let praxe v oblasti ochrany práv dětí a výkonu této funkce svědčí její znalosti, zkušenosti a morální vlastnosti. O výkon funkce se pak budou moci ucházet rovněž soudci, a to zejména ti se zkušenostmi z oblasti opatrovnických sporů.[4]

Oba ombudsmani budou dle novely i nadále voleni Poslaneckou sněmovnou na funkční období 6 let, kdy 2 kandidáty navrhuje, jako tomu bylo doposud, prezident republiky, 2 kandidáty Senát a další 2 kandidáty nově navrhuje orgán složený z představitelů vysokých škol, přičemž je zachováno, že nikdo nemůže být zvolen více než dvě na sebe navazující funkční období. Další zavedenou novinkou je pak zřízení hodnotící komise složené z vědců, akademiků, občanské společnosti a národnostních menšin, jejímž účelem je zhodnocení jednotlivých navržených kandidátů, po kterém bude na základě dosažených poznání a výsledků teprve následovat volba samotná. V případě dětského ombudsmana se do hodnotící činnosti zapojí rovněž představitelé organizací zastupující zájmy dětí a děti starší 15 let.[5]

## **Děti jako poradní orgán ombudsmana**

Hodnotící komise není jediným případem, kdy se do záležitostí týkajících se volby, či činnosti ombudsmana budou moci zapojit děti. Stejně jako stávající veřejný ochránce práv zřizuje i ten dětský svůj poradní orgán, jehož členy ovšem mohou být jmenovány děti ve věku 12-18 let, a to maximálně do dosažení jednadvacátého roku věku.[6] Tento krok by měl dětskému ombudsmanovi ještě více pomoci porozumět tomu, co děti nejvíce trápí a nahlížet na dané situace jejich očima.

## **Kdo a jak se na dětského ombudsmana může obrátit**

Na dětského ombudsmana se může obrátit každý rodič, blízký člověk dítěte, pedagog, zdravotník, sociální pracovník, dítě samotné, či kdokoli další, kdo ve svém okolí zaznamená porušení práv dítěte a chtěl by na takové systémové pochybení upozornit.

S kanceláří veřejného ochránce práv a ochránce práv dětí se pak taková osoba může spojit prostřednictvím online podání na webu [portal.ochrance.cz](http://portal.ochrance.cz), na e-mailové adrese [podatelna@ochrance.cz](mailto:podatelna@ochrance.cz), na telefonním čísle +420 542 542 888, prostřednictvím datové schránky (jz5adky), poštou či osobní návštěvou na adrese Údolní 39, 602 00 Brno.

Stačí uvést své jméno a příjmení, kontakt (adresu trvalého pobytu, telefon, případně e-mail), jméno a příjmení dítěte, jeho aktuální věk a vztah, ve kterém se s ním osoba nachází (dcera, vnuk, žák, ...), na koho osoba stížnost podává (úřad, zařízení, někdo jiný), v čem stížnost spočívá, čeho se osoba snaží dosáhnout, jak dosud bránila práva dítěte a jak to dopadlo. K podání by pak měly být přiloženy kopie rozhodnutí úřadu a jiných písemností, pokud takové jsou. [7]

## **Závěr**

V dětském ochránci práv by tak nyní děti měly nalézt svého právního zastávce, na kterého se nejen ony budou moci v případě shora uvedených problémů, či úskalí obrátit. Jedná se tak o významný krok vpřed, který napomůže předcházet nežádoucím stavům vznikajících v důsledku dosavadní roztržitosti systému ochrany práv dětí u nás.

Česká republika byla spolu Německem, Portugalskem a Rakouskem jednou z posledních zemí Evropské unie, kde tento úřad ještě stále nebyl zaveden. Tímto krokem tak nejen že bylo úspěšně vyhověno dlouhodobému požadavku Výboru pro práva dětí OSN, jenž se opírá o Úmluvu o právech

dítěte, ale také byla výrazně posílena ochrana dětí, kdy se respekt k jejich právům a jejich dodržování stále ještě v praxi objevoval jako významný nedostatek.<sup>[8]</sup>

**Mgr. Marta Lebdušková,**  
paralegal



Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneri s.r.o.

Pardubice - Dražkovice 181  
533 33 Pardubice - Dražkovice

Truhlářská 1108/3  
110 00 Praha 1

Tel.: +420 466 310 691  
e-mail: [advokati@advokatijelinek.cz](mailto:advokati@advokatijelinek.cz)

---

[1] Na práva dětí dohlédne dětský ombudsman. Vláda schválila novelu zákona, kterou připravil ministr pro legislativu Michal Šalomoun. Online. Vlada.gov.cz. Dostupné >>> [zde](#). [cit. 2025-07-08].

[2] Ochrance.cz. Online. Dostupné >>> [zde](#). [cit. 2025-07-08]; Deti.ochrance.cz. Online. Dostupné >>> [zde](#). [cit. 2025-07-08].

[3] Tamtéž.

[4] § 2 odst. 3 zákona č. [349/1999](#) Sb., o veřejném ochránci práv a ochránci práv dětí, ve znění pozdějších předpisů

[5] § 2 zákona č. [349/1999](#) Sb., o veřejném ochránci práv a ochránci práv dětí, ve znění pozdějších předpisů

[6] § 21i zákona č. [349/1999](#) Sb., o veřejném ochránci práv a ochránci práv dětí, ve znění pozdějších předpisů

[7] Ochrance.cz. Online. Dostupné z: <https://www.ochrance.cz/>. [cit. 2025-07-08]; Deti.ochrance.cz. Online. Dostupné z: <https://deti.ochrance.cz/>. [cit. 2025-07-08].

[8] Na práva dětí dohlédne dětský ombudsman. Vláda schválila novelu zákona, kterou připravil

## Další články:

- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)